TE-palvelut
AN-tjänster | TE services

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja valmiuslain muuttamisesta

Esityksen pohjana Satakunnan TE-toimiston asiantuntijalausunto Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kuulemistilaisuuteen 5.11.2024

Yleiskatsaus

- Lausunto koskee hallituksen esitystä (HE 120/2024 vp) työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja valmiuslain muuttamisesta.
- Pääpaino on palkkatuen kohdentamisessa erityisesti yksityiselle sektorille.

Palkkatuen myöntäminen

- Palkkatukea voitaisiin myöntää kunnalle tai kuntayhtymälle vain alentuneesti työkykyisen henkilön tai 60 vuotta täyttäneen pitkäaikaistyöttömän palkkaamiseen.
- Palkkatuen myöntäminen ammatillisen osaamisen parantamiseen ei ole enää mahdollista.

TE-palvelut | AN-tjänster | TE services

Rahoitus ja vaikutukset

- Palkkatuen rahoitus on osa kuntien yleiskatteellista rahoitusta, eikä kuntien kannata kierrättää sitä itselleen ja lisätä byrokratiaa.
- Kunnat rajaavat palkkatuen käyttöä myös, koska palkkatuettu työ ei pääsääntöisesti kerrytä työssäoloehtoa.
- Työllisyysalueet maksavat kunnille jo edellisinä vuosina myönnettyjä palkkatukia.
- Työllistymistä edistävät palvelut eivät poista kunnan maksuosuuslistalta
- Kunnat ovat myöntäneet palkkatukia etenkin heikossa työmarkkina-asemassa oleville. Kun kuntien määrärahoja leikataan, se heikentää työllisyysalueiden palvelutasoa ja työnhakijoiden mahdollisuuksia etenkin tämän kohderyhmän osalta.
- Palkkatukien myöntäminen myös yrityksiin vähentynee, esim. palkkatuki alentuneen työkyvyn perusteella asiakkailla, jotka saavat sosiaaliturvaa työkyvyttömyyden perusteella.

TE-palvelut | AN-tjänster | TE services

Kuntien työpajojen ja työllistävien järjestöjen haasteet

- Kuntien työpajojen ja järjestöjen mahdollisuudet tukea heikossa työmarkkina-asemassa olevia työnhakijoita ovat kaventuneet jo aiemmin.
  - ✓ edelleensiirrosta edellytetään ns. käypä korvaus
  - ✓ kuntouttavan työtoiminnan järjestämismahdollisuus vähentynyt oleellisesti
  - ✓ työllisyyspoliittisen avustuksen päättyminen
  - ✓ aikuisten työpajojen alasajo
  - ✓ opinnollistamisen ja oppisopimusten mahdollisuuksien vähentyminen
- Palkkatukien myöntäminen myös järjestöihin vähentynee oleellisesti.
- Myös tuleva työkokeilujaksojen lyhentäminen ja oppisopimusten rajoitukset (jatkot) vaikeuttavat palvelukokonaisuuksien rakentamista heikossa työmarkkina-asemassa oleville.
- Mahdollinen työllisyysalueille suunniteltu matalan kynnyksen työvoimapalvelu?

TE-palvelut | AN-tjänster | TE services

Ehdotukset

- Esityksessä olisi pitänyt huomioida aiempien lakimuutosten kokonaisvaikutukset.
- Rahoitus tulisi leikkauksen sijaan kohdentaa uudelleen heikossa työmarkkina-asemassa olevien työelämävalmiuksien parantamiseen ja palvelukokonaisuuksien rakentamiseen ->

  työnhakijoiden sekä työnantajien ohjaus ja valmennus, työllisyyden yhdyspintojen palvelukokonaisuudet, osaamisen kehittäminen, palkkasubventiot
- Työllisyysalueille tulisi antaa aikaa rakentaa kehittää palveluitaan.
- Riskinä on sosiaali- ja terveyspalveluiden, hyvinvointipalveluiden, osaamisen kehittämispalveluiden ja työvoimapalveluiden välinen osaoptimointi, mikäli palveluiden järjestämisvastuita ei ole riittävän tarkasti määritelty tai mikäli yhdyspinnan palveluita ei tulla rahoittamaan erikseen.
- Tarvitaan julkista keskustelua ja arvovalintoja heikossa työmarkkina-asemassa olevien työelämäosallisuuden lisäämiseksi.

TE-palvelut | AN-tjänster | TE services